

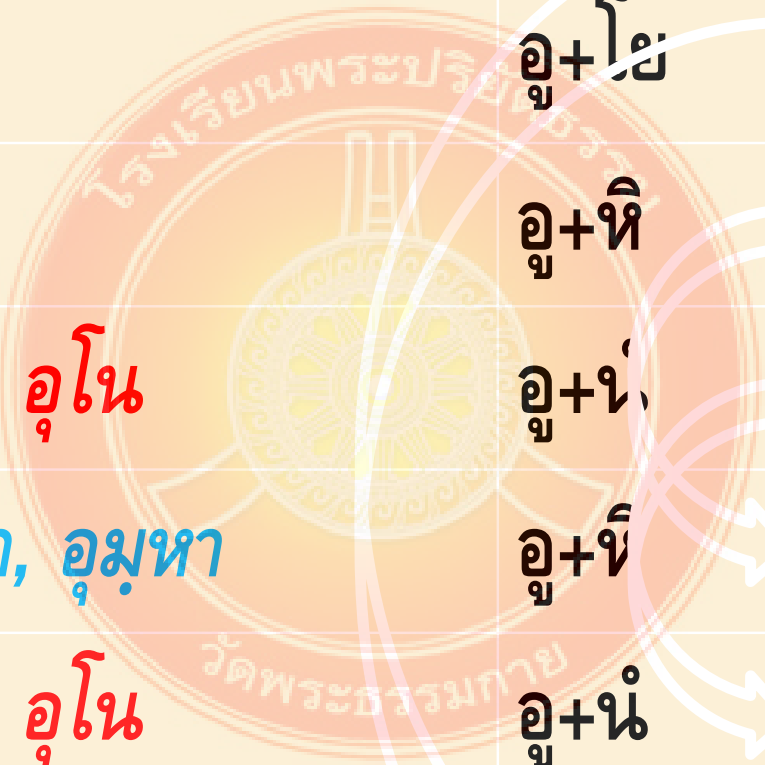
บทที่ ๑๔

แจก อุ การันต์ในปุงลึงค์

The seal of Wat Phnom Penh is a circular emblem with a red border. Inside the border, the Thai text "โรงเรียนพระปริยัติธรรม" (Prasittharama School) is written at the top and "วัดพระธรรมกาย" (Wat Phnom Penh) at the bottom. The center of the seal features a golden sunburst design with a central figure.

อุ การันต์ ในปุงลิงค์
เมื่อลงวิภัตตินามแล้วมีการเปลี่ยนแปลงดังนี้

วิภัตติ	เอกวचณะ		พหุวचณะ	
ป.	อุ+ลี	=อุ	อุ+โย	=อุโน, อุ
ทุ.	อุ+อँ	=อุँ	อุ+โย	=อุโน, อุ
ต.	อุ+ना	=อุना	อุ+हि	=อุहि, उग्नि
जटु.	อุ+स	=उत्स, उन्	อุ+न्	=उन्
पणु.	อุ+सुमा	=उत्सुमा, उमुहा	อุ+हि	=उहि, उग्नि
ज्.	อุ+स	=उत्स, उन्	อุ+न्	=उन्
स.	อุ+सुमी	=उत्सुमी, उमुहि	อุ+सु	=उत्सु
आ.	อุ+ली	=อุ	อุ+यो	=उवो, उ

ลำดับ	เอกวจนะ	พหุวจนะ	คำแปลอายตนิบาต
ป.	วิญญู	วิญญูโน, วิญญู	อ. (อันว่า) / อ. ____ ท. (ทั้งหลาย)
ท.	วิญญู	วิญญูโน, วิญญู	ซึ่ง, ลู, ยัง, ลิ่น, ตลอด, กะ, เฉพาะ
ต.	วิญญูนา	วิญญูหิ, วิญญูภิ	ด้วย, โดย, อัน, ตาม, เพราะ, มี
จตุ.	วิญญูสุส, วิญญูโน	วิญญูหน	แก่, เพื่อ, ต่อ
ปญ.	วิญญูสุมา, วิญญูมฺหา	วิญญูหิ, วิญญูภิ	แต่, จาก, กว่า, เหตุ
ฉ.	วิญญูสุส, วิญญูโน	วิญญูหน	แห่ง, ของ, เมื่อ
ส.	วิญญูสุมี, วิญญูมฺหิ	วิญญูสุ	ใน, ใกล้, ที่, ครั้นเมื่อ, ในเพราะ
อา.	วิญญู	วิญญูโน, วิญญู	แน่ะ, ดูก่อน, ข้ำแต่

ลำดับ	เอกาฉนะ	วิธีลงวิภัติ
ป.	วิญญู	ลง ลี ลป ลี
พ.	วิญญู	แปลง อ เป็นนิคคหิต (ไม่ใช่ลง อ คง อ)
ต.	วิญญูนา	รั้สสะ อุ เป็น อ ลง นา คง นา
จต.	วิญญูสุส, วิญญูโน	รั้สสะ อุ เป็น อุ แปลง ส เป็น สุส, โน
ปญ.	วิญญูสุมา, วิญญูมฺหา	ลง สุมา คง สุมา, แปลง สุมา เป็น มฺหา
ฉ.	วิญญูสุส, วิญญูโน	รั้สสะ อุ เป็น อุ แปลง ส เป็น สุส, โน
ส.	วิญญูสุมี, วิญญูมฺหิ	ลง สุมี คง สุมี, แปลง สุมี เป็น มฺหิ
อา.	วิญญู	รั้สสะ อุ เป็น อุ ลง ลี ลป ลี

ลำดับ	พหูพจน์	วิธีลงวิภาคี
ป.	วิญญูโน, วิญญู	รั้สสะ อุ เป็น อุ, แปลง โย เป็น โน, ลบ โย
ทุ.	วิญญูโน, วิญญู	“.....”
ต.	วิญญูหิ, วิญญูภิ	ลง หิ คง หิ, แปลง หิ เป็น ภิ
จตุ.	วิญญูนํ	ลง นํ คง นํ
ปญ.	วิญญูหิ, วิญญูภิ	ลง หิ คง หิ, แปลง หิ เป็น ภิ
ฉ.	วิญญูนํ	ลง นํ คง นํ
ส.	วิญญูสุ	ลง สุ คง สุ
อา.	วิญญูโน, วิญญู	รั้สสะ อุ เป็น อุ, แปลง โย เป็น โน, ลบ โย

๑. เอโก วิญญู กุมาเร สงฺคณฺหาติ.

อ.ผู้รู้วิเศษ ผู้หนึ่ง ย่อมสงเคราะห์ ซึ่งเด็กชาย ท.

๒. วิญญูโน ปาจรสาลาโย ลิสฺเส อนุสาสนฺติ.

อ.ผู้รู้วิเศษ ท. ย่อมสอน ซึ่งศิษย์ ท. ในโรงเรียน.

๓. ลิสฺสา ตํ วิญญํ ปลฺลสฺนฺติ.

อ.ศิษย์ ท. ย่อมยกย่อง ซึ่งผู้รู้วิเศษ นั้น.

๔. ลิสฺสา ปาจรสาลาโย วิญญู ปญฺหํ ปุจฺจนฺติ.

อ.ศิษย์ ท. ย่อมถาม ซึ่งปัญหา แก่ผู้รู้วิเศษ ท. ในโรงเรียน.

๕. มาตาปิตโร วิญญา อปฏฺฐิยนฺเต.

อ.มารดาและบิดา ท. ^{๑๒}อันผู้รู้วิเศษ ย่อมบำรุง.

๖. ปญฺโห วิญฺญฺหิ วิสฺสชฺชียเต.

อ.ปัญหา ^{๑๒}อันผู้รู้วิเศษ ท. ย่อมตอบ.

๗. กิตฺติสทฺโท วิญฺญฺสฺส อปฺปชฺชติ.

อ.ชื่อเสียง ย่อมเกิดขึ้น ^{๑๒}แก่ผู้รู้วิเศษ.

๘. ลีลฺสา วิญฺญฺนํ ฐนํ เทนฺติ.

อ.ศิษย์ ท. ย่อมให้ ^{๑๒}ซึ่งทรัพย์ แก่ผู้รู้วิเศษ ท.

๙. กุมาลา วิญญุสฺมา ปุเว คณฺหนฺติ.

อ.เด็กชาย ท. ย่อมรับ ซึ่งขนม ท. จากผู้รู้วิเศษ.

๑๐. ลีสุสา วิญญุหิ วิชฺชํ ลภานฺติ.

อ.ศิษย์ ท. ย่อมได้ ซึ่งความรู้ จากผู้รู้วิเศษ ท.

๑๑. วิญญุสฺส ปฺวา อตฺถิ.

อ.ขนม ท. ของผู้รู้วิเศษ มีอยู่

๑๒. ลีสุสา วิญญุณํ สาสณํ สุณฺหนฺติ.

อ.ศิษย์ ท. ย่อมฟัง ซึ่งคำสอน ของผู้รู้วิเศษ

๑๓. กุมารา วิญญุสุมิ ปฐีทนต์.

อ.เด็กชาย ท. ย่อมเลื่อมใส ในผู้รู้วิเศษ.

๑๔. วิญญุส อานุสาสมาเนสุ, ลีสสา สุนนต์.

ครั้นเมื่อผู้รู้วิเศษ สั่งสอนอยู่, อ.ศิษย์ ท. ย่อมฟัง.

๑๕. โภ วิญญุ ตวั ปุเว เทหิ.

ข้าแต่ผู้รู้วิเศษ ผู้เจริญ อ.ท่าน จงให้ ซึ่งขนม ท.

๑๖. โภนตา วิญญุ ลีสเส อานุสาสน.

ข้าแต่ผู้รู้วิเศษ ท. ผู้เจริญ อ.ท่าน ท. จงสั่งสอน ซึ่งศิษย์ ท.

๑. จงแปลประโยคต่อไปนี้เป็นภาษาบาลี

๑) อ.ผู้รู้ธรรม ในศาสนา ของพระผู้เป็นยี่ง.

๒) อ.ข้าวสวย ท. ในภาชนะ ของผู้รู้ประมาณ.

๓) อ.ความสุข ในจิต ของพระสัมพันธ.

๔) อ.ความเลื่อมใส ในธรรม ของผู้รู้.

๕) อ.ความเลื่อมใส ในคำสอน ของคนกตัญญู

.....

๖) อ.เด็กชาย ท. ในบ้าน ของผู้ธรรม.

.....

๗) อ.กิจ ท. ในนา ของผู้รู้กาล.

.....

๘) อ.หมู่ ของพระสาวก ท. ของพระเวสสฎุพุทธเจ้า.

.....